

PRO BONO

ULC ČARNOGURSKÝ

SLOVENSKO - BRATISLAVA | TALIANSKO - BRESCIA

ULC ČARNOGURSKÝ

Slovensko

Tvarožkova 5, PO Box 21

814 99 Bratislava 1

Slovensko

Tel.: +421-2-57201717, Fax: +421-2-57201777

<http://www.ulclegal.com/>, skype: ulcbratislava

email: office@ulclegal.com

ULC ČARNOGURSKÝ

Taliansko

Via Val Giudicarie 4

25123 Brescia

Taliansko

Tel.: 39-030-221 932 33

Fax: 39-030-307 313

email: cambalova@ulclegal.com

Február/2008

- 1. NOVELIZÁCIE ZÁKONA O SPOTREBITEĽSKÝCH ÚVEROCH**
Dňa 1. apríla 2008 nadobudla účinnosť novela zákona o spotrebiteľských úveroch vykonaná prostredníctvom generálneho zákona. Túto novelu, okrem jediného ustanovenia, ktoré nadobudne účinnosť dňom zavedenia meny euro v SR, nahradila s účinnosťou odo dňa 2. apríla 2008 ďalšia novela zákona o spotrebiteľských úveroch. Bližšie podrobnosti o týchto novelizáciách Vám v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO radi sprostredkujeme a nadviažeme tak na tie zmeny v oblasti spotrebiteľských úverov, ktoré sme Vám dali do pozornosti v našom minuloročnom novembrovom vydaní.
- 2. NOVELA ZÁKONA O ENERGETIKE**
Dňa 1. apríla 2008 nadobudla účinnosť novela zákona o energetike, ktorá bola vykonaná zákonom č. 112/2008 Z. z.. Bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO Vás v tomto vydaní oboznámi nielen s touto novelizáciou, ale v predstihu Vám prináša informácie aj o ďalších pripravovaných zmenách týkajúcich sa predmetnej právnej úpravy.
- 3. ZMENY TÝKAJÚCE SA PODNIKANIA V ENERGETIKE**
Bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO Vám prináša informácie týkajúce sa zmien podmienok pre podnikanie v oblasti energetiky, ktoré s účinnosťou odo dňa 1. apríla 2008 priniesli novela zákona o energetike a v nej obsiahnutá sprievodná novela živnostenského zákona.
- 4. NOVELA ZÁKONA O CENNÝCH PAPIEROCH**
Novela zákona o cenných papieroch, vykonaná zákonom č. 70/2008 Z. z., nadobudla účinnosť dňa 1. apríla 2008. Novela prináša vymedzenie klientskeho majetku, úpravy vstupných, ročných ako i mimoriadnych príspevkov uhrádzaných do Garančného fondu investícií a rozšírila oprávnenia Rady fondu. S obsahom tejto právnej úpravy Vás v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO radi podrobnejšie oboznámime.
- 5. NOVELA ZÁKONA O REGULÁCII V SIEŤOVÝCH ODVETVIACH**
Dňa 1. apríla 2008 nadobudla účinnosť novela zákona o regulácii v sieťových odvetviach. Novela rozšírila pôsobnosť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, jeho kontrolné právomoci, Úradu pre reguláciu sieťových odvetví i regulovaným subjektom stanovila nové povinnosti, upravila aj postup pri posúdení návrhu ceny a prináša aj definovanie pojmu primeranost vynaložených nákladov. Prostredníctvom bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Vám priblížime obsah tejto novely.
- 6. PRIPRAVUJE SA V NR SR – NOVELA ZÁKONA O ENERGETIKE**
V NR SR postúpil do druhého čítania návrh zákona, ktorým by mala byť vykonaná novelizácia zákona o energetike. ULC Čarnogurský PRO BONO Vám v predstihu prináša informácie o zmenách, ktoré by do zákona o energetike prinieslo prijatie tohto návrhu zákona, ktorého účinnosť sa predpokladá odo dňa 1. júla 2008.

A EUROPEAN ORGANIZATION OF ATTORNEYS EWIV

Novela s účinnosťou na jediný deň

Dňa 1. apríla 2008 nadobudla účinnosť novela zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o spotrebiteľských úveroch“ alebo len „zákon“) vykonaná prostredníctvom zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v SR, ktorú, s výnimkou jediného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, s účinnosťou odo dňa 2. apríla 2008 nahradila ďalšia novela zákona o spotrebiteľských úveroch, vykonaná prostredníctvom článku V zákona č. 70/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte len „novela zákona o spotrebiteľských úveroch“ alebo len „novela“). Novelizácia zákona o spotrebiteľských úveroch vykonaná na základe článku XXII zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v SR (ďalej v texte len „generálny zákon“) s účinnosťou odo dňa 1. apríla 2008, bola z vyššie uvedeneho dôvodu **účinná jediný deň**.

Okrem zmeny v ustanovení § 1 ods. 2 písm. e) zákona o spotrebiteľských úveroch, sa všetky ostatné úpravy vykonané v zákone o spotrebiteľských úveroch najprv článkom XXII generálneho zákona a následne novelou zákona o spotrebiteľských úveroch **týkajú rovnakých ustanovení**, a to ustanovení § 3 ods. 11, § 7a ods. 4 a § 8aa ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Úpravy ustanovení citovaných v predchádzajúcej vete **boli už predmetom predchádzajúcej novelizácie** zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorá bola s účinnosťou odo dňa 1. januára 2008 vykonaná zákonom č. 568/2007 Z. z. (ďalej v texte len „predchádzajúca novela zákona o spotrebiteľských úveroch“ alebo len „predchádzajúca novela“), o ktorej sme Vás podrobne informovali v našom minuloročnom novembrovom čísle bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

Predchádzajúca novela zákona o spotrebiteľských úveroch v § 3 ods. 10 zákona zakotvila, že **odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru** nesmie prevýšiť výšku ustanovenú nariadením vlády SR. **Novela s účinnosťou odo dňa 2. apríla 2008 spresňuje úpravu v § 3 ods. 11** zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorej platí, že ak je **zmluva o spotrebiteľskom úvere** v rozpore s ustanovením § 3 ods. 10 zákona o spotrebiteľských úveroch v tom, že odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru prevyšuje výšku ustanovenú nariadením vlády SR vydaným podľa § 3 ods. 10 zákona o spotrebiteľských úveroch, **je neplatná v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto ustanoveniu**, ak sa ten, kto je takouto zmluvou dotknutý, neplatnosti dovoľá. Novelou spresnený odsek 11 bol do § 3 zákona o spotrebiteľských úveroch vložený na základe novelizácie vykonanej prostredníctvom článku XXII generálneho zákona s účinnosťou odo dňa 1. apríla 2008.

Predchádzajúcou novelou bolo do zákona o spotrebiteľských úveroch včlenené aj ustanovenie § 7a upravujúce povinnosti veriteľov. Podľa tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch sú **veritelia povinní poskytnúť MF SR a NBS údaje** o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch. Prostredníctvom článku XXII generálneho zákona bol s účinnosťou odo dňa 1. apríla 2008 v ustanovení § 7a zákona o spotrebiteľských úveroch upravený jeho odsek 4. **Novela s účinnosťou odo dňa 2. apríla 2008 spresňuje ustanovenie § 7a ods. 4** zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré **po novom** stanovuje, že Ministerstvo financií SR (ďalej v texte len „MF SR“) **ustanoví vyhláškou (1)** rozsah údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch a ich štruktúru, **(2)** lehoty a spôsob predkladania týchto údajov, **(3)** obsah informácií o týchto údajoch, **(4)** spôsob a lehoty zverejňovania týchto informácií. V minuloročnom novembrovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO

Opakované novelizácie rovnakých ustanovení a ich účinnosť

sme Vás už informovali, že uvedené otázky boli upravené [vyhláškou MF SR č. 660/2007 Z. z. o predkladaní údajov veriteľmi](#) poskytujúcimi spotrebiteľské úvery a ďalej [vyhláškou MF SR č. 620/2007 Z. z.](#), ktorou bol ustanovený [vzor formulára o zmluvných podmienkach](#) zmluvy o spotrebiteľskom úvere a taktiež o tom, že citované vyhlášky nadobudli účinnosť odo dňa 1. januára 2008.

Novelou sa ďalej v zákone o spotrebiteľských úveroch v ustanovení [§ 8aa vypustil odsek 3](#) s tým, že [s účinnosťou odo dňa 2. apríla 2008 bol presunutý do ustanovenia § 8ab](#) zákona o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorého musí byť nariadenie vlády SR podľa už spomínaného [§ 3 ods. 10](#) zákona o spotrebiteľských úveroch vydané najneskôr 60 dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov podľa [§ 7a ods. 2](#) zákona o spotrebiteľských úveroch. Novelou presunutý odsek 3 bol do [§ 8aa](#) zákona o spotrebiteľských úveroch vložený na základe novelizácie vykonanej prostredníctvom článku XXII generálneho zákona s účinnosťou odo dňa 1. apríla 2008.

Výnimkou z úprav vykonaných v zákone o spotrebiteľských úveroch prostredníctvom článku XXII generálneho zákona, ktoré boli účinné jediný deň, je [ustanovenie § 1 ods. 2 písm. e\)](#) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré nadobudne [účinnosť dňom zavedenia meny euro v SR](#). Citované ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch vymedzuje tie zmluvy, na ktoré sa zákon o spotrebiteľských úveroch nebude vzťahovať. Zmena

predmetného ustanovenia bude vykonaná na základe generálneho zákona tým, že z jeho znenia budú vypustené slová „hodnoty v Sk zodpovedajúcej“ a slová „hodnotu v Sk zodpovedajúcu“, takže zákon o spotrebiteľských úveroch [sa nebude vzťahovať na zmluvy o poskytnutí úveru do 200 EUR a nad 20 000 EUR](#), pričom ak bude na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa bude považovať za jediný spotrebiteľský úver.

Vyššie spomínané zmeny vykonané v zákone o spotrebiteľských úveroch najprv prostredníctvom článku XXII generálneho zákona a následne novelou (teda zákonom č. 70/2008 Z. z.) si vyžiadali [účelovú úpravu účinnosti](#), táto bola v zákone o spotrebiteľských úveroch vykonaná novelou, a to prostredníctvom [\(1\) článku IX novely](#), ktorý s účinnosťou odo dňa 1. apríla 2008 [novelizoval generálny zákon a súčasne ustanovil delenú účinnosť generálneho zákona](#), na základe ktorej ustanovenie [§ 1 ods. 2 písm. e\)](#) zákona o spotrebiteľských úveroch nadobudne účinnosť dňom zavedenia meny euro v SR, avšak úpravy ustanovení [§ 3 ods. 11](#), [§ 7a ods. 4](#) a [§ 8aa ods. 3](#) zákona o spotrebiteľských úveroch, vykonané taktiež článkom XXII generálneho zákona, nadobudli účinnosť dňa 1. apríla 2008, a ďalej následne [\(2\) prostredníctvom článku X novely](#), ktorý zakotvuje účinnosť tejto novely zákona o spotrebiteľských úveroch deň po nadobudnutí účinnosti úpravy obsiahnutej v generálnom zákone, teda odo dňa 2. apríla 2008.

Účelová úprava účinnosti

Novelizácia účinná dňom zavedenia eura

NOVELA ZÁKONA O ENERGETIKE

Dňa [1. apríla 2008](#) nadobudol účinnosť zákon č. 112/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „novela zákona o energetike“ alebo len „novela“). Novelou zákona o energetike

sa do právneho poriadku SR transponuje [Smernica 2005/89/ES](#) zo dňa 18. januára 2006 o opatreniach na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny a investícií do infraštruktúry, vytvárajú sa podmienky pre zvýšenie bezpečnosti dodávok elektriny a plynu, bezpečnosti a spoľahlivosti pre-

vádzky sústav a sietí, a to prostredníctvom opatrení na zabezpečenie bezpečnosti dodávky elektriny a plynu a fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a plynom. Novela v tejto súvislosti zakotvila viaceré **nové povinnosti Ministerstvu hospodárstva SR** (ďalej v texte len „MH SR“) a množstvo nových povinností stanovila aj **pre účastníkov trhu s elektrinou a plynom**. Novela upravila i **podmienky týkajúce sa podnikania v oblasti energetiky** ako aj **niektoré podmienky v súvislosti s povolením** na distribúciu elektriny a plynu.

Rozšírenie predmetu úpravy zákona

Novela **dopĺňa predmet úpravy** zákona o energetike **o opatrenia na zabezpečenie bezpečnosti** dodávky elektriny a plynu a fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a plynom.

Nové pojmy

Novela prináša nielen **precíznejšie vymedzenie** základných pojmov, ale i **doplnenie nových pojmov** (novodefinovaný je napríklad pojem pripojenie do sústavy alebo do siete, prístup do sústavy alebo do siete, dodávateľ poslednej inštancie, prevádzková bezpečnosť prenosovej a distribučnej sústavy, malý podnik, koncový dodávateľ elektriny alebo plynu pre domácnosti a pre malé podniky na časti vymedzeného územia, chránený odberateľ, univerzálna služba, nový účastník trhu, spoločnosť s malým podielom na trhu, užívateľ sústavy či rovnováha medzi ponukou a dopytom elektriny, dlhodobá zmluva na dodávky plynu, ale napríklad aj pojem typový diagram dodávky plynu).

Zmeny týkajúce sa MH SR

Novela zakotvuje úpravu povinností MH SR, ktoré už nemá **rozhodovať o uplatnení opatrení**, ak ide o predchádzanie stavu núdze alebo o stav núdze, pretože táto povinnosť po novom **prechádza na dispečing** prevádzkovateľa prenosovej sústavy a plynárenský dispečing. Z dôvodu duplicitnej úpravy, obsiahnutej v predpisoch na ochranu životného prostredia a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nebude MH SR rozhodovať o uplatnení opatrení pri ohrození života a zdravia a porušení predpisov, vzťahujúcich sa na ochranu životného prostredia. Povinnosť uverejniť vo

vestníku MH SR ako aj na internetovej stránke MH SR každoročne do 31. júla iba jednu správu o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny a plynu sa rozširuje na **povinnosť uverejniť dve správy**, pričom jedna správa sa vzťahuje na výsledky monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny a druhá správa na výsledky monitorovania bezpečnosti dodávok plynu. Upravuje sa postup MH SR pri návrhu opatrení zameraných na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny a plynu, v tejto súvislosti má MH SR novú **povinnosť zrušiť uložené opatrenia** na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny a plynu, ak odpadnú dôvody, pre ktoré boli uložené, nakoľko tieto môžu byť uložené len v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas.

Novela precíznejšie upravuje § 11 zákona o energetike týkajúci sa vydávania **osvedčení o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky**. Osvedčenie je dokladom pre územné konanie a stavebné konanie. Podmienky pre vydanie osvedčenia je MH SR povinné zverejniť na svojej internetovej stránke a vo vestníku MH SR.

Pre žiadateľa o vydanie **povolenia na distribúciu elektriny a distribúciu plynu** v prípade nových distribučných sústav a sietí novela zakotvuje povinnosť preukázať Úradu pre reguláciu sieťových odvetví ako podmienku na vydanie povolenia aj osvedčenie MH SR podľa (novelou novokoncipovaného) § 11 zákona o energetike o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky. V súvislosti so zmenou povolenia novela zakotvila, že **za zmenu povolenia sa nepovažuje** zmena zariadenia, na ktoré držiteľ povolenia preukazoval technické predpoklady na výkon povolovanej činnosti, ak tieto zariadenia majú obdobný účel a ak pri výmene alebo doplnení zariadení nedošlo k zníženiu alebo k zvýšeniu kapacity sústavy alebo siete.

Novela podrobnejšie upravila okolnosti vyhlásenia **stavu núdze**, pričom povinnosť vyhlásiť a odvolať stav nú-

Úpravy týkajúce sa osvedčení a povolení

Zmeny v úprave stavu núdze

dze v elektroenergetike a plynárenstve prešla z MH SR [v elektroenergetike](#) na príslušného prevádzkovateľa prenosovej sústavy a [v plynárenstve](#) na prevádzkovateľa distribučnej siete, ktorý na základe rozhodnutia MH SR plní úlohy plynárenského dispečingu na vymedzenom území. Presnejšie sú definované aj príčiny spôsobujúce stavy núdze, riešenie nárokov z prípadných škôd, ktoré vznikli v súvislosti s opatreniami na riešenie, resp. predchádzanie stavom núdze. V elektroenergetike sa v súvislosti s úpravou stavu núdze vyžaduje stanovenie a dodržiavanie kritérií riadenia nerovnováhy ako aj spolupráca s prepojenými prenosovými sústavami pri obmedzení dodávok. V plynárenstve sa zavádza povinnosť zabezpečovať štandard bezpečnosti dodávok plynu pre koncových odberateľov plynu. Ak sa nedodržia obmedzujúce opatrenia počas ich vyhlásenia, má prevádzkovateľ prenosovej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý je povinný plniť úlohy plynárenského dispečingu na vymedzenom území, právo požadovať od účastníkov trhu s elektrinou a účastníkov trhu s plynom náhradu škody. Pri stave núdze až do jeho odvolania je [právo na náhradu škody a ušlého zisku](#) z dôvodu, pre ktorý bol stav núdze vyhlásený alebo z dôvodu plnenia obmedzujúcich opatrení vylúčené. [V elektroenergetike](#) je právo na náhradu škody a ušlého zisku z dôvodu, pre ktorý bol stav núdze vyhlásený alebo z dôvodu plnenia obmedzujúcich opatrení vylúčené aj v prípade, ak bolo zariadenie užívateľa sústavy odpojené v dôsledku činnosti technických prostriedkov zabezpečujúcich automatické odpájanie zariadení od sústavy v súlade s technickými podmienkami podľa § 17 zákona o energetike.

Novelou sa prvýkrát v zákone o energetike upravuje otázka odchýlky účastníka trhu s plynom. Účastník trhu s plynom s právom regulovaného prístupu na trh [je zodpovedný](#) za odchýlku účastníka trhu s plynom a [je subjektom zúčtovania odchýlky siete](#). Zodpovednosť za odchýlku účastníka trhu s plynom môže byť na základe zmluvy prenesená aj na iný subjekt.

Ak odchýlka účastníka trhu s plynom bola [prenesená na základe zmluvy](#) na iný subjekt, tento sa stáva subjektom zúčtovania odchýlky siete. Subjekt zúčtovania je povinný odovzdať zúčtovateľovi odchýlky údaje potrebné na zúčtovanie odchýlok, v rozsahu podľa osobitného predpisu, ktorým je nariadenie vlády SR č. 317/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou.

Novela [rozširuje práva domácností oboznámiť sa so skladbou ceny](#) za dodávku elektriny a plynu, ktorá pozostáva z regulovaných a neregulovaných zložiek ceny. Po novom je dodávateľ elektriny a dodávateľ plynu povinný riadne a úplne informovať na vyhotovenej faktúre odberateľa elektriny v domácnosti a odberateľa plynu v domácnosti o skladbe jednotlivých zložiek ceny za dodávku elektriny a za dodávku plynu.

Novela prináša aj novú úpravu týkajúcu sa [dodávateľa poslednej inštancie](#), ktorým je držiteľ povolenia na dodávku elektriny (plynu), ktorý dodáva elektrinu (plyn) koncovým odberateľom elektriny (plynu), ktorého rozhodnutím určí Úrad pre reguláciu sieťových odvetví. Na základe nového ustanovenia § 20a zákona o energetike je dodávateľ poslednej inštancie povinný zabezpečiť dodávku elektriny alebo plynu v zákonom stanovených situáciách. Týmito situáciami sú tie situácie, v ktorých dodávateľ elektriny alebo plynu stratí v priebehu výkonu činnosti povolenie alebo možnosť uskutočňovať dodávku elektriny alebo plynu odberateľom, pričom títo odberatelia nemajú ku dňu prerušenia alebo ukončenia činnosti dodávateľa zabezpečenú dodávku iným spôsobom. Dodávateľ poslednej inštancie je v týchto situáciách povinný dodávať elektrinu alebo plyn odberateľom [najviac po dobu troch mesiacov](#). Kritériá výberu dodávateľa poslednej inštancie a rozhodnutie o výbere dodávateľa poslednej inštancie pre dané územie Úrad pre reguláciu sieťových odvetví oznámi vo vestníku a na svojej internetovej stránke.

K obnoviteľným zdrojom energie novela dopĺňa pojem [biogénny energo-](#)

Skladba ceny a informačná povinnosť

Dodávateľ poslednej inštancie

Vylúčenie práva na náhradu škody a ušlého zisku

Odchýlka účastníka trhu s plynom a zodpovednosť

Obnoviteľné zdroje energie

nosič, ktorým je produkt prvotného spracovania biomasy, ktorý slúži na uloženie energie v chemickej forme pre potreby jej ďalšieho využitia a každá substancia s obsahom uvoľniteľnej energie v chemickej forme, pochádzajúca z účelového spracovania biomasy.

Povinnosti vlastníka nehnuteľnosti

Novela precíznejšie vymedzuje ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a **povinnosť vlastníka nehnuteľnosti** umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia **prístup a prístup** k vedeniu a na ten účel **umožniť prevádzkovateľovi** vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia **udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh** pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia, pričom táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.

Neoprávnený odber a náhrada škody

Spresňujúcou úpravou novela umožňuje kvalifikovať neoprávnený odber elektriny aj pri odbere bez zmluvy o distribúcii elektriny, alebo v rozpore s touto zmluvou, pričom pri neoprávnenom odbere je ten, kto elektrinu odoberal, povinný uhradiť **skutočne vzniknutú škodu** a ak skutočne vzniknutú škodu nie je možné vyčíslieť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom elektriny, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá MH SR. Pre vyčíslenie skutočne vzniknutej škody novela zakotvila **rovnaké pravidlá aj pri neoprávnenom odbere plynu**.

Práva a povinnosti po novele

Novela prináša **zmeny v úprave okruhu práv a povinností pre (1) výrobcu elektriny** (napríklad povinnosť poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy technické údaje potrebné na prípravu prevádzky sústavy, pre spracovanie správy o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny či na účely fakturácie za poskytovanie systémových služieb a prevádzkovanie systému), **(2) prevádz-**

kovateľa prenosovej sústavy (napríklad povinnosť registrovať a viesť evidenciu odberných miest účastníkov trhu pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy, skrátenie lehoty, v ktorej je prevádzkovateľ prenosovej sústavy povinný oznámiť odberateľom prerušenie prenosu elektriny), **(3) prevádzkovateľa distribučnej sústavy** (napríklad oprávnenie vyžadovať od účastníkov trhu s elektrinou údaje potrebné na prípravu a riadenie prevádzky či právo preniesť svoju zodpovednosť za odchýlku účastníka trhu na iný subjekt na základe zmluvy o prenesení zodpovednosti za odchýlku, povinnosť registrovať a viesť evidenciu registrovaných odberných miest účastníkov trhu pripojených do distribučnej sústavy na časti vymedzeného územia, povinnosť prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ktorý zabezpečuje distribúciu elektriny pre viac ako 100 000 pripojených odberateľov na krytie strát pri stanovených kritériách nakupovať prednostne elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie a z výrobných zariadení kombinovanej výroby, povinnosť vypracovať podmienky prepravy elektriny distribučnou sústavou v režime prepravy elektriny, ktoré následne odsúhlasí Úrad pre reguláciu sieťových odvetví), **(4) elektroenergetického dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy** (napríklad právo na informácie o objeme plánovaných obchodných transakcií na vymedzenom území, povinnosť vyhlásiť obmedzujúce opatrenia pri stave núdze a určiť opatrenia zamerané na odstránenie stavu núdze, zabezpečovať dodržiavanie pravidiel operatívneho riadenia sústavy v spolupráci s prevádzkovateľmi prenosových sústav na území EÚ a na území tretích štátov), **(5) dodávateľa elektriny** (napríklad povinnosť informovať domácnosti a malé podniky o možnosti uzatvoriť zmluvu o poskytnutí univerzálnej služby a kontrakčná povinnosť v prípade, ak odberateľ elektriny v domácnosti alebo malý podnik o uzavretie tejto zmluvy požiada či povinnosť preukázať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, ak o to požiada, krajinu pôvodu elektriny určenej na vývoz, ak elektrina bola na vymedzené územie dovezená), **(6) obchodníka**

s elektrinou (napríklad povinnosť preukázať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, ak o to požiada, krajinu pôvodu elektriny určenej na vývoz, ak elektrina bola na vymedzené územie dovezená či povinnosť poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy údaje potrebné pre spracovanie návrhov na riešenie rovnováhy medzi ponukou a dopytom pre vypracovanie správy o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny), pričom novela pre obchodníkov s elektrinou ruší predchádzajúci ohlasovací režim začatia a ukončenia činnosti a zakotvuje možnosť pôsobiť na vymedzenom území ako obchodník s elektrinou iba na základe povolenia podľa § 5 zákona o energetike, (7) **oprávneného odberateľa** (napríklad právo preniesť svoju zodpovednosť za odchýlku účastníka trhu na iný subjekt na základe zmluvy o prenesení zodpovednosti za odchýlku), (8) **výrobcu plynu** (pri ktorom novela spresnením úpravy dopĺňa dikciu zákona o energetike a rozširuje ju o zásobník a prevádzkovateľa zásobníka vo vzťahu k povinnostiam výrobcu plynu), (9) **prevádzkovateľa prepravnej siete** (napríklad sa vypúšťa oprávnenie odmietnuť prístup do prepravnej siete pre prevádzkovateľov siete, v prípade, ak je dodávka plynu zo štátu, ktorý neuplatňuje princíp rovnakého zaobchádzania s účastníkmi trhu s plynom), (10) **prevádzkovateľa distribučnej siete** (napríklad sa vypúšťa oprávnenie odmietnuť prístup do distribučnej siete pre prevádzkovateľov siete, v prípade, ak je dodávka plynu zo štátu, ktorý neuplatňuje princíp rovnakého zaobchádzania s účastníkmi trhu s plynom, upravila sa napríklad aj povinnosť zabezpečiť meranie distribuovaného plynu vrátane jeho vyhodnocovania a na požiadanie predkladať namerané údaje alebo údaje určené na základe typového diagramu dodávky účastníkovi trhu, s ktorým je uzatvorená zmluva o distribúcii plynu na danom odbernom mieste), (11) **plynárenského dispečingu** (napríklad právo vyžadovať od účastníkov trhu s plynom pripojených na distribučnú sieť informácie potrebné na plnenie svojich úloh, pričom účastník trhu s plynom má v tej-

to súvislosti povinnosť vyžadované informácie poskytnúť či povinnosť vyhlásiť obmedzujúce opatrenia pri stave núdze a určiť opatrenia zamerané na odstránenie stavu núdze), (12) **prevádzkovateľa zásobníka** (napríklad oprávnenie nakupovať plyn potrebný na krytie vlastných strát v zásobníku alebo pre vlastnú spotrebu, alebo na technologické účely), (13) **dodávateľa plynu** (napríklad poskytovať odberateľom informácie týkajúce sa cien a technických podmienok dodávky a koncovým odberateľom plynu aj informácie týkajúce sa skladby ceny za dodávku plynu či povinnosť poskytovať pre prevádzkovateľa siete, ktorej je užívateľom, údaje o odberateľoch, potrebné na uzavretie zmluvy o dodávke plynu).

Novela zakotvila povinnosť pre príslušného prevádzkovateľa sústavy, do ktorej je pripojený výrobca elektriny alebo odberateľ elektriny využívajúci priame vedenie, uverejniť na internetovej stránke **zoznam priamych vedení i množstvo elektriny prepravené** týmito vedeniami.

Novela tiež určuje, že **obchodník s elektrinou, dodávateľ elektriny a výrobca elektriny, ktorý je aj dodávateľom elektriny**, môžu predávať elektrinu formou aukcií, pričom pravidlá na **predaj elektriny formou aukcií**, ktoré sú pre nich záväzné, schváli Úrad pre reguláciu sieťových odvetví na základe návrhu, ktorý je každý z nich povinný predložiť na schválenie každoročne do dňa 30. apríla.

Novela podrobne definuje, kde začína a končí **odberné plynové zariadenie** a spoločné odberné plynové zariadenie.

Na vydanie **rozhodnutia o povolení stavby v ochrannom alebo bezpečnostnom pásme** plynárenského zariadenia je po novele potrebný predchádzajúci súhlas (v ochrannom pásme), resp. vyjadrenie (v bezpečnostnom pásme) prevádzkovateľa siete.

Novela upravila aj ustanovenia týkajúce sa **Osobitnej energetickej inšpekcie**, ktorá vykonáva dozor aj nad

Predaj elektriny formou aukcií

Odberné zariadenia

Povoľovanie stavieb v pásmach

Dozor a sankcie

dodržívaním povinností účastníkov trhu s elektrinou a plynom v súlade s novoprijatými úpravami a doplnila prípady, v ktorých je za nesplnenie ďalších povinností podľa zákona o energetike možné uložiť **pokutu** v rozpätí od 50 000 Sk do 10 mil. Sk.

Prechodné ustanovenia

V **prechodných ustanoveniach** novela rieši otázky platnosti zmlúv uzatvorených pred jej účinnosťou, konaní začatých pred nadobudnutím jej účinnosti, platnosti živnostenských oprávnení, určenia dodávateľov poslednej inštancie a zakotvuje aj oznamovaciu povinnosť pre tých, ktorí vykonávali činnosť podľa § 4 ods. 2 zákona o energetike do nadobudnutia účinnosti tejto novely. V prílohe č. 2 sa zákon o energetike dopĺňa o zoznam

smerníc transponovaných touto novelou.

Novela zákona o energetike vykonáva **novelizácie aj ďalších zákonov**, a to (1) živnostenského zákona, (2) zákona o správnych poplatkoch a (3) zákona o regulácii v sieťových odvetviach, o ktorých Vám v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO taktiež prinášame podrobné informácie.

Na základe splnomocňovacieho ustanovenia bude v Zbierke zákonov SR publikované **úplné znenie** zákona o energetike. V tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Vás v predstihu máme záujem informovať aj o **ďalšej, pripravovanej, novele** zákona o energetike.

Sprievodné novely

Ďalšie pripravované zmeny

ZMENY TÝKAJÚCE SA PODNIKANIA V ENERGETIKE

Vymedzenie podnikania v energetike

Dňa **1. apríla 2008 nadobudol účinnosť** zákon č. 112/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „**novela zákona o energetike**“ alebo len „novela“).

Podľa zákona o energetike je **podnikaním v energetike** (1) výroba, prenos, distribúcia a dodávka elektriny, (2) výroba, preprava, distribúcia, uskladňovanie a dodávka plynu, (3) prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok alebo ropy, (4) prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob a (5) prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka.

Negatívne vymedzenie

Novela zákona o energetike rozširuje negatívne vymedzenie, čo sa za podnikanie v energetike nepovažuje a na jej základe **podnikaním v energetike nie je** (1) výroba elektriny, (2) distribúcia elektriny, (3) výroba plynu a distribúcia plynu výlučne pre vlastnú spotrebu a (4) dodávka elektriny a dodávka plynu pre iné fyzické osoby alebo právnické osoby za nákupné ceny bez akéhokolvek ďalšieho zvýšenia, pričom **cena za jednotku**

takto dodanej elektriny a plynu musí byť rovnaká ako cena v daňovom doklade vystavenom v súvislosti s dodávkou elektriny alebo dodávkou plynu, ak nejde o podnikanie podľa osobitného predpisu, ktorým je v tomto prípade Obchodný zákonník. Osoby, na ktoré sa vzťahuje predmetné negatívne vymedzenie obsiahnuté v novele zákona o energetike, majú **povinnosť v lehote do 30 dní** oznámiť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví **začiatok** výkonu tejto činnosti, **ukončenie** činnosti a **zmenu vykonávania činnosti**.

Novela zákona o energetike **znižuje zákonné kritérium**, kde sa nevyžaduje povolenie na podnikanie v energetike na výrobu a dodávku elektriny, a to aj pri výrobe a dodávke z obnoviteľných zdrojov energie, **z pôvodne stanovených 5 MW na 1 MW inštalovaného výkonu**. Po novom sa teda v zmysle ustanovenia § 5 ods. 4 zákona o energetike **povolenie nevyžaduje na** (1) výrobu a dodávku elektriny výrobným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW, (2) výrobu a dodávku elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov výro-

Činnosti, na výkon ktorých sa nevyžaduje povolenie

ným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW, ak ide o výrobu a dodávku elektriny v malých vodných elektrárnach, veterných elektrárnach, solárnych zariadeniach, zariadeniach na využitie geotermálnej energie, zariadeniach na využitie bioplynu, zariadeniach na využitie biomasy, (3) výrobu a dodávku plynu z biomasy, (4) výrobu a dodávku plynu z bioplynu, (5) predaj stlačeného zemného plynu určeného na pohon motorových vozidiel, (6) prepravu vyťaženej ropy z miesta ťažby do miesta spracovania, (7) predaj skvapalneného plynného uhľovodíka v tlakových nádobách do objemu 100 litrov, (8) predaj skvapalneného plynného uhľovodíka určeného na pohon motorových vozidiel a (9) prepravu skvapalneného plynného uhľovodíka v tlakových nádobách. Na osoby, ktoré vykonávajú spomínané činnosti, na ktoré sa nevyžaduje povolenie, sa taktiež vzťahuje **oznamovacia povinnosť**, podľa ktorej sú povinné v lehote do 30 dní Úradu pre reguláciu sieťových odvetví oznámiť začiatok výkonu činnosti, ukončenie činnosti a každú zmenu vykonávania činnosti. Po novom platí, že potvrdenie Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, preukazujúce splnenie oznamovacej povinnosti osôb, ktoré vykonávajú činnosť podľa § 5 ods. 4 zákona o energetike, **je dokladom o oprávnení podnikateľ**.

Pre obchodníkov s elektrinou novela zákona o energetike **ruší predchádzajúci ohlasovací režim** začatia a ukončenia činnosti a zakotvuje možnosť pôsobiť na vymedzenom území ako obchodník s elektrinou **iba na základe povolenia** podľa § 5 zákona o energetike.

Prostredníctvom článku II novely zákona o energetike bola vykonaná aj novelizácia zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „**novelizácia živnostenského zákona**“), ktorá nadobudla **účinnosť dňa 1. apríla 2008**. Novelizáciou živnostenského

zákona sa vykonala zmena určujúca, **čo nie je živnosťou vo vzťahu k zákonu o energetike**. Zo živností sú po novom vyňaté tie činnosti, na ktoré sa podľa zákona o energetike vydáva povolenie podľa § 5 zákona o energetike. Z novelizovaného živnostenského zákona po novom vyplýva, že **živnosťou nie je** výroba, prenos, distribúcia, dodávka elektriny, výroba, preprava, distribúcia, dodávka a uskladňovanie plynu, prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok alebo ropy, prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob a prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka.

Okrem tejto sprievodnej novelizácie živnostenského zákona obsahuje **novela zákona o energetike aj ďalšie úpravy**, ktoré ovplyvňujú podmienky pre podnikanie v tejto oblasti na základe živnostenských oprávnení a ako sme už spomenuli v texte vyššie, zmeny vyplývajúce zo zákona o energetike sú taktiež účinné odo dňa 1. apríla 2008. Na základe prechodného ustanovenia § 69a vloženého novelou do zákona o energetike platí, že živnostenské oprávnenia na činnosti, na ktoré sa nevyžadovalo povolenie podľa § 5 ods. 2 zákona o energetike, **zanikli dňa 31. marca 2008**. Osoby, ktoré živnostenské oprávnenia na činnosti podľa § 5 ods. 4 zákona o energetike nadobudli do dňa 31. marca 2008 **môžu pokračovať v činnosti do dňa 30. septembra 2008**. Osoby, ktorým živnostenské oprávnenia zanikli, **môžu požiadať najneskôr (1) do dňa 31. mája 2008** o vydanie povolenia podľa § 5 ods. 2 zákona o energetike alebo **(2) do dňa 30. júna 2008** o vydanie potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti podľa § 5 ods. 5 zákona o energetike. Osoby, ktoré vykonávali činnosť podľa § 4 ods. 2 zákona o energetike do dňa 31. marca 2008, **môžu pokračovať vo vykonávaní tejto činnosti bez potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti podľa § 5 ods. 5 zákona o energetike do dňa 30. júna 2008**.

Negatívne vymedzenie živností v oblasti energetiky

Platnosť živnostenských oprávnení po novele

Zrušenie ohlasovacieho režimu

NOVELA ZÁKONA O CENNÝCH PAPIEROCH

Dňa 1. apríla 2008 nadobudol účinnosť zákon č. 70/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte len „novela zákona o cenných papieroch“ alebo len „novela“), ktorý prostredníctvom článku VI novelizoval zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o cenných papieroch“ alebo len „zákon“).

Novelou sa v úvodnej vete § 81 ods. 1 zákona o cenných papieroch spresňuje vymedzenie klientskeho majetku, ktorým sa pre účely tohto zákona rozumejú peňažné prostriedky a finančné nástroje klienta zverené obchodníkovi s cennými papiermi alebo zahraničnému obchodníkovi s cennými papiermi v súvislosti s vykonaním investičnej služby alebo vedľajších služieb podľa § 6 ods. 2 písm. a) zákona, a to vrátane finančných nástrojov a peňažných prostriedkov získaných za tieto hodnoty, ak klientom je.

Novela sa týka aj úpravy okruhu obchodníkov s cennými papiermi, ktorí uhrádzajú vstupný príspevok do Garančného fondu investícií. Garančný fond investícií (ďalej v texte len „Garančný fond“ alebo len „fond“) sústreďuje peňažné príspevky obchodníkov s cennými papiermi a pobočiek zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, správcovských spoločností a pobočiek zahraničných správcovských spoločností na poskytovanie náhrad za nedostupný klientsky majetok prijatým obchodníkom s cennými papiermi alebo zahraničným obchodníkom s cennými papiermi, správcovskou spoločnosťou alebo zahraničnou správcovskou spoločnosťou na vykonanie investičnej služby a nakladá s nadobudnutými peňažnými prostriedkami v súlade so zákonom o cenných papieroch. Garančný fond

je právnická osoba a zapisuje sa do obchodného registra. Po novom je výška vstupného príspevku (1) 5 000 Sk pre obchodníka s cennými papiermi podľa § 54 ods. 13 zákona a obdobného zahraničného obchodníka s cennými papiermi (pričom podľa § 54 ods. 13 zákona je základné imanie obchodníka s cennými papiermi podľa odseku 12 zákona, ktorý nie je pri poskytovaní investičných služieb oprávnený nakladať s peňažnými prostriedkami alebo finančnými nástrojmi klienta, najmenej 50 000 eur), (2) 12 000 Sk pre obchodníka s cennými papiermi podľa § 54 ods. 12 zákona a obdobného zahraničného obchodníka s cennými papiermi (pričom podľa § 54 ods. 12 zákona je základné imanie obchodníka s cennými papiermi, ktorý poskytuje investičné služby podľa § 6 ods. 1 písm. a), b) alebo d) zákona a nie je oprávnený poskytovať investičnú službu podľa § 6 ods. 1 písm. c) zákona ani upisovanie finančných nástrojov na základe pevného záväzku, najmenej 125 000 eur) a (3) 70 000 Sk pre ostatných obchodníkov s cennými papiermi a zahraničných obchodníkov s cennými papiermi.

Novela sa dotkla aj úpravy ročného príspevku uhrádzaného do fondu. Ročný príspevok na príslušný rok určuje Garančný fond vopred na celý rok, a to najneskôr do dňa 20. decembra predchádzajúceho roka, pričom ho určí pre (1) obchodníka s cennými papiermi podľa § 54 ods. 13 zákona a obdobného zahraničného obchodníka s cennými papiermi v rozpätí od 0,1 % do 1 % z ročnej sumy poplatkov účtovaných klientom za poskytované investičné služby a za vedľajšie služby podľa § 6 ods. 2 písm. a) zákona, najmenej však 2 500 Sk, (2) obchodníka s cennými papiermi podľa § 54 ods. 12 zákona a obdobného zahraničného obchodníka s cennými papiermi v rozpätí od 0,5 % do 2 % z ročnej sumy poplatkov účtovaných klientom za poskytované investičné služby a za vedľajšie služby podľa § 6 ods. 2 písm. a) zákona alebo

Úpravy vstupného príspevku

Novela a ročný príspevok

Vymedzenie klientskeho majetku

v rozpätí od 0,01 % do 2 % z hodnoty klientskeho majetku určenej ako aritmetický priemer hodnôt tohto majetku vykázaných v obchodnej dokumentácii obchodníka s cennými papiermi ku koncu posledného dňa každého mesiaca, najmenej však 12 000 Sk, (3) ostatných obchodníkov s cennými papiermi a zahraničných obchodníkov s cennými papiermi v rozpätí od 1 % do 3 % z ročnej sumy poplatkov účtovaných klientom za poskytované investičné služby a za vedľajšie služby podľa § 6 ods. 2 písm. a) zákona alebo v rozpätí od 0,01 % do 2 % z hodnoty klientskeho majetku určenej ako aritmetický priemer hodnôt tohto majetku vykázaných v obchodnej dokumentácii obchodníka s cennými papiermi ku koncu posledného dňa každého mesiaca, najmenej však 70 000 Sk.

Pri **mimoriadnom príspevku**, ktorého výšku určuje NBS pre všetkých obchodníkov s cennými papiermi rovnako, po novom platí, že suma mimoriadnych príspevkov v kalendárnom roku môže prekročiť 3% z ročnej sumy poplatkov účtovaných klientom za poskytované **investičné služby a vedľajšie služby podľa § 6 ods. 2 písm. a) zákona** za kalendárny rok, ktorý predchádza dňu splatnosti mimoriadneho príspevku, len po prerokovaní v Rade fondu.

Mimoriadny príspevok

Novela v súvislosti s orgánmi fondu **rozšírila oprávnenia Rady fondu** doplnením úpravy, ktorá výslovne zakotvuje, že Rada fondu schvaľuje nielen zásady odmeňovania zamestnancov fondu, ale **schvaľuje aj odmeňovanie členov orgánov fondu a rozhoduje o ďalších záležitostiach v pôsobnosti fondu, ktoré nie sú v pôsobnosti iných orgánov fondu.**

Rada fondu

NOVELA ZÁKONA O REGULÁCII V SIEŤOVÝCH ODVETVIACH

Dňa **1. apríla 2008 nadobudol účinnosť** zákon č. 112/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „novela zákona o regulácii v sieťových odvetviach“ alebo len „novela zákona“), ktorý **prostredníctvom článku IV** novelizoval zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o regulácii v sieťových odvetviach“ alebo len „zákon“).

Predmet regulácie, ktorým je určovanie alebo schvaľovanie spôsobu, postupov a podmienok v zákonom vymedzených oblastiach regulácie, sa novelou **doplnil o prevádzkovanie sústavy**.

Novela **rozširuje pôsobnosť Úradu** pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej v texte len „úrad“) o (1) schvaľovanie záväzných pravidiel pre aukcie, pričom (2) výkon dohľadu nad priebe-

hom aukcií u výrobcu elektriny, dodávateľa elektriny a obchodníka s elektrinou a taktiež aj o (3) určovanie kritérií výberu dodávateľa poslednej inštancie, (4) rozhodovanie o výbere dodávateľa poslednej inštancie, o (5) vydávanie potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti osobám, ktoré vykonávajú činnosti, na ktoré sa nevyžaduje povolenie na podnikanie podľa osobitného zákona (ktorým je zákon o energetike) a o (6) odsúhlasovanie podmienok prepravy elektriny distribučnou sústavou v režime prepravy elektriny, pričom odsúhlasené podmienky zasiela úrad prevádzkovateľovi prenosovej sústavy a prevádzkovateľovi distribučnej sústavy.

Novela precizuje doterajšie znenie zákona v súvislosti s povinnosťou úradu zverejniť vo vestníku a na internetovej stránke správu o dodržiavaní pravidiel pre fungovanie trhu s elektrinou a plynom a pre splnenie tejto povinnosti súčasne úradu stanovuje lehotu, na základe ktorej je úrad povinný vykonať toto zverejnenie **každoročne do dňa 31. mája**. Vo väzbe na tieto

Rozšírenie pôsobnosti Úradu pre reguláciu sieťových odvetví

Lehota pre zverejňovanie

Cenová regulácia

povinnosti úradu novela úradu určuje aj novú povinnosť, a to povinnosť úradu zverejniť aj opatrenia na dodržiavanie týchto pravidiel.

Precíznejšia úprava ustanovenia týkajúceho sa predmetu cenovej regulácie vykonaná novelou zachováva doterajšie kompetencie úradu v oblasti cenovej regulácie. Predmet cenovej regulácie podľa § 12 ods. 1 zákona sa novelou upravuje tak, že cenovej regulácii podlieha preprava plynu nielen pre koncových odberateľov plynu na vymedzenom území, ale preprava plynu vo všeobecnosti.

Novela stanovuje **termíny**, v ktorých sú regulované subjekty povinné **predkladať úradu návrh ceny** tovaru alebo ceny služieb.

Postup úradu pri posúdení návrhu ceny sa novelou upravuje tak, že ak je **návrh ceny** predložený regulovateľným subjektom **úplný a je v súlade** s § 12 ods. 10 a § 14 ods. 3 písm. c) zákona a súčasne je vyjadrenie Ministerstva hospodárstva SR alebo Ministerstva životného prostredia SR **kladné**, návrh ceny úrad schváli **do 30 dní** od doručenia návrhu ceny pre činnosti podľa § 12 ods. 1 písm. a) až l) a p) zákona a **do 60 dní** od doručenia návrhu ceny pre činnosti podľa § 12 ods. 1 písm. m), n) a o) zákona. V prípade, ak je návrh ceny **neúplný, alebo je v rozpore** s § 12 ods. 10 a § 14 ods. 3 písm. c) zákona, je Úrad pre reguláciu sieťových odvetví povinný vyzvať účastníka cenového konania, aby v lehote určenej úradom odstránil nedostatky.

Pri **výkupu elektriny z obnoviteľných zdrojov** energie novela zakotvila **oprávnenie úradu** určiť spôsob tvorby výkupných cien po dobu najviac 12 rokov podľa všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného úradom na základe už spomínaného splnomocňovacieho ustanovenia v zákone.

Primeranosť vynaložených nákladov

Novela definuje **primeranosť vynaložených nákladov** na účely cenovej regulácie regulovaných subjektov, pričom primeranosťou vynaložených nákladov je výška nákladov porovnateľná so všeobecnou hodnotou (pod-

ľa § 2 vyhlášky MS SR o stanovení všeobecnej hodnoty majetku) alebo hodnotou dosiahnutou konaním v súlade s dobrými mravmi (podľa § 4 zákona o ochrane spotrebiteľa). Vo väzbe na toto vymedzenie sa novelou rozšírili aj **kontrolné právomoci** Úradu pre reguláciu sieťových odvetví o **overovanie primeranosti** nákladov súvisiacich s činnosťami v sieťových odvetviach.

Novelou je **úrad splnomocnený na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa ustanoví (1)** priame určenie maximálnej ceny, alebo minimálnej ceny, alebo pevnej ceny, alebo porovnateľnej ceny, alebo určí spôsob výpočtu maximálnej ceny, alebo pevnej ceny, alebo porovnateľnej ceny; jednotlivé určenia ceny a spôsoby výpočtu ceny možno vzájomne spájať alebo kombinovať, **(2)** postup a podmienky uplatňovania cien, **(3)** rozsah, štruktúru a výšku oprávnených nákladov a spôsob ich úhrady, **(4)** termín a spôsob zúčtovania plánovaných a skutočných oprávnených nákladov započítaných do ceny poskytnutých regulovaných tovarov a služieb, **(5)** rozsah investícií súvisiacich s regulovanou činnosťou, **(6)** spôsob určenia výšky primeraného zisku, pričom v tomto predpise môže úrad v záujme predchádzania stavu núdze a odstránenia stavu núdze a vo všeobecnom hospodárskom záujme ustanoviť aj najvyššiu mieru primeraného zisku, **(7)** podrobnosti o návrhu ceny a spôsobe predkladania návrhu ceny, **(8)** spôsob, postupy a podmienky pre predmet regulácie podľa § 3 zákona.

Novela dopĺňa povinnosť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví vydať a na internetovej stránke zverejniť **vzorový prevádzkový poriadok prevádzkovateľov** distribučnej sústavy, ku ktorej je pripojených menej ako **100 000** odberných miest a distribučnej sústavy, ktorej distribúcia elektriny je nižšia ako **1 500 000 MWh**. Tento prevádzkový poriadok je záväzný pre účastníkov trhu, pripojených na túto distribučnú sústavu. V prípade osobitných podmienok prevádzky takejto sústavy úrad vydá rozhodnutie o podmienkach a spôsobe prevádzkovania takejto sústavy.

Splnomocňovacie ustanovenia

Vzorový prevádzkový poriadok

Kontrola a sankcie

Okrem už spomínaného rozšírenia kontrolných právomocí Úradu pre reguláciu sieťových odvetví sa novelou výrazne znížila spodná hranica pokuty, ktorú Úrad pre reguláciu sieťových odvetví môže uložiť fyzickej alebo právnickej osobe za porušenie tohto zákona na základe ustanovenia § 16 ods. 1 písm. a) až c) zákona, ktorá je po novom stanovená už od sumy 10 tisíc Sk.

Do konania vo veciach podľa § 5 ods. 1 písm. e) až k) zákona, ktoré sa za-

čína z podnetu úradu alebo na návrh účastníka konania, novela zahrnuje aj určovanie kritérií výberu dodávateľa poslednej inštancie a taktiež rozhodovanie o výbere dodávateľa poslednej inštancie.

Zoznam transponovaných smerníc uvedený v prílohe zákona sa novelou dopĺňa o Smernicu 2005/89/ES zo dňa 18. januára 2006 o opatreniach na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny a investícií do infraštruktúry.

PRIPRAVUJE SA V NR SR – NOVELA ZÁKONA O ENERGETIKE

Do NR SR bol dňa 25. apríla 2008 doručený návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „návrh novely zákona o energetike“ alebo len „návrh zákona“). V návrhu zákona, ktorý v tomto období postúpil v NR SR do druhého čítania, sa navrhuje účinnosť odo dňa 1. júla 2008.

Predloženým návrhom zákona by malo byť novelizované predovšetkým ustanovenie § 11 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o energetike“ alebo len „zákon“), ktoré upravuje podmienky a postup pri vydávaní osvedčenia o súlade investičného zámeru na výstavbu energetického zariadenia s dlhodobou koncepciou energetickej politiky. Ustanovenie § 11 zákona o energetike by malo byť rozšírené o pojem energetické zariadenia, pričom pod týmto pojmom by sa rozumeli nielen elektroenergetické zariadenie a plynárenské zariadenie, ktoré zákon o energetike už upravuje, ale aj potrubie na prepravu pohonných látok alebo na prepravu ropy a zariadenie na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka.

Vzhľadom na skutočnosť, že pojem energetické zariadenie, je pojmom širším, pri náležitostiach investičného

zámeru by sa mal ustanoviť obligatórny obsah žiadostí aj pri výstavbe zariadení na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka a potrubia na prepravu pohonných látok alebo ropy, pričom pre žiadateľa by mala byť zakotvená povinnosť predložiť ako súčasť žiadosti vyjadrenie prevádzkovateľa potrubia, ku ktorému bude potrubie na prepravu pohonných látok alebo prepravu ropy pripojené, resp. vyjadrenie prevádzkovateľa distribučnej siete, ku ktorej bude pripojené zariadenie na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka, ktoré by sa týkalo spôsobu pripojenia a vplyvu na existujúce potrubia, alebo distribučnú sieť.

V súvislosti so žiadosťami na výstavbu energetických zariadení na výrobu elektriny s celkovým inštalovaným výkonom nad 30 MWe by sa mali aplikovať špecifické kritériá, najmä požiadavka na odbornú spôsobilosť žiadateľa, jeho skúsenosť s prevádzkou obdobného zariadenia a odborné zabezpečenie prevádzky takého zariadenia. Skúsenosťou by sa mala rozumieť prevádzka rovnakého alebo obdobného energetického zariadenia, na ktoré žiada žiadateľ osvedčenie a žiadateľ by ju mal preukazovať zoznamom prevádzkovaných energetických zariadení v čestnom vyhlásení. Počet stálych zamestnancov zabezpečujúcich prevádzku energetického zariadenia by mal žiadateľ preukazo-

Obsah žiadosti

Energetické zariadenia

vať zoznamom zamestnancov s údajmi o ich odbornosti a dobe trvania pracovného pomeru. Splnenie požadovaných náležitostí by následne malo skúmať MH SR.

Pre MH SR by mala byť zakotvená povinnosť na svojej internetovej stránke a vo vestníku [zverejniť kritériá pre vydanie osvedčenia](#), stanovené na zabezpečenie súladu s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, ktorých dodržanie je podmienkou na vydanie osvedčenia.

Informácie uvedené v bulletine nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeníach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, pošlite nám, prosím, e-mail na adresu: simunkova@ulclegal.com s predmetom: neodoberať. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, Mgr. Martinu Šimunkovú: simunkova@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2008